РОЗДІЛ 1

Бастіан. Утікач-боягуз

— Де Руаль?

— Мій чоловік у хаті, ладнає веретено, — чую знадвору голос і розплющую очі.

Руаль. За зимівлю я звик дослухатися до цього імені, аби не лишити нікому й сумніву, що це кличуть саме мене. Час до часу я згадую своє колишнє ім'я — Себастіан Торіаті — але воно таке ж віддалене, як і старе життя.

Двері до хатини прочиняються, і всередину входить юна жінка з волоссям відтінку найчистішого зимового дня. У її руках великий кошик із прядивом, через який їй ледь вдається зачинити двері. Фігуру жінки прикривають безформні одежі — сірі балахони у кілька шарів, що цього дощового весняного дня можуть гріти хіба що силою переконання, зате, як прийде довгоочікуване травневе тепло, дадуть змогу відчути прохолоду. Після Катакли одягом це назвати важко, але й цю яму не назвеш домом. Землянка без вікон. Одні двері та крива долівка, а повітря весь час пахне сирістю.

Але коли жінка обертається до мене, до всього стає байдуже. Мені перехоплює подих, як уперше, від ідеальних ліній її лиця — виразних очей, пухких губ та ледь рожевих щік.

Останнім часом, утім, щось у цих лініях зламалося. Мабуть, вони зігнулися під вагою важкої праці.

— Полагодив? — Жля уникає дивитися на мене.

Підіймаюсь із незручного лежака, і кістки зрадливо хрускають, викриваючи, як довго я перебував у трансі.

— Ось, — вказую на веретено на низенькому столику, який я змайстрував сам.

Жля відкладає кошик, бере його зі столу й обертається назад до виходу. Я розтуляю рота, щоб сказати їй щось навздогін, але слів не знаходжу — замість цього тягнуся до її долоні з обвітреною від прання шкірою на кісточках.

— Карвес просив, аби ти поміг йому, — каже натомість Жля і виходить, а в хатині залишаємося лише я й тиша.

Хоч насправді не лише тиша. Ще мій серцевир, що досі опрацьовує двадцять дев'яту версію майбутнього Александри. Жля знає про мій транс і дратується. Я не звинувачую її. Не після того, скільки коштував їй мій дар...

...Полум'я охоплювало Катаклу, Жля смикала мене за собою, і я втікав із рідного племені, але думав лише про те, що я відчув у серцевирі Алекс.

Сотні картинок. У них були Алекс та місця, яких я ще не бачив. Події, які ще не відбулися, та вони прослизали перед очима надто швидко, аби я вловив якийсь сенс, — Машина попереджала, що мій дар відкриє варіанти майбуття зітканої людини, але вони будуть заплутані, мов клубок ниток, і, щоб пізнати кожен, доведеться витратити немало часу.

Що далі ми зі Жлею відходили від Катакли, то дужче я хотів зупинитися, щоб переглянути їх усіх, розібратись у видіннях про сестру. Коли спала ніч, ми сховались у маленькій вологій печері,

притулившись одне до одного, аби не змерзнути. Жля весь час трусилася, ні на мить не склепила очей, налякана... чим? Я не був певен, чи вона боїться того, що чекає попереду, чи того, що лишилося позаду.

Коли вона нарешті задрімала, я випустив свій дар і пірнув у майбутнє Алекс. Воно затягнуло мою зону сприйняття повністю, і я побачив її у підземеллі, поруч із чоловіком із сивим волоссям та затіненим обличчям. Бозна-як, але я знав, що він — голова геммітів. Я закричав до сестри, та вона не чула, і перш ніж я до пуття осягнув, що відбувається, видиво змінилося. Тепер навколо сестри палав вогонь, а вона стояла навпроти Етана Накари з витягнутою вперед рукою з ножем. Голос Алекс лунав у моїх вухах — у ньому бриніла радість від того, що жрець опинився у її владі. Переконаність, що він заслужив на це.

А тоді водномить усе засліпив біль — зі спини Алекс стирчав ніж. Я кинувся до неї, однак картинка знову змінилась, і цього разу я побачив сестру вже мертвою — із розплющеними скляними очима, у яких відбивався вогонь. Хтось мовби вирвав серцевир мені з грудей, і я плакав, тримаючи сестру на руках... Повторював собі, що це не насправді, але як сказати про це серцевиру, якщо очі бачили це, вуха чули, а руками я тримав її холодні плечі?

Щось сильно ляснуло мене по обличчю. Я вернувся до яви, а наді мною стояла захекана Жля:

— Я вже думала, ти мертвий!

Вона вказала на ліс ззовні печери, де нишпорили троє тридакнійських воїнів. Ми кинулися тікати, отоді вони нас і помітили. Ззаду було чути регіт та глухий віддзвін їхніх обладунків. Ми були легші й швидші, але Жлю трусило, і я відчував, що вона не контролює свій серцевир, який неприкаяно шугає навколо.

— Заспокойся! — я вхопив її за плечі.

Вона навіть не чула мене. Очі бігали з боку в бік, не в змозі на чомусь сфокусуватися. Зрештою, я затис їй рота рукою, й ми сховалися поміж коріння великого дуба на схилі, сподіваючись, що нас не буде видно у сутінках. Тридакнійці пройшли повз і не помітили нас. Мабуть, не були ткачами. Оце везіння!

Тож ми пішли далі. Без цілі, без напрямку — аби подалі від Катакли. Знали, що рано чи пізно нас зупинить перша-ліпша зимобуря. Натомість по довгих днях знайшли поселення позаплемінних. Я думав, вони вб'ють нас. Не вбили...

...коли за Жлею грима́ють двері, я беру себе в руки.

— От дурень, — кажу собі й йду слідом.

Сонце стоїть високо вгорі, а пасма вітру колихають ліс навколо поселення — високий та правічний. Взимку він вселяв тривогу, тепер же заспокоює, адже стоїть стіною між нами та будь-яким іншим поселенням.

Та й навряд хтось підозрює про наше існування, бо назвати це місце селом язик не повертається. Так, хутірець — із десяток будівель, кожна перехнябленіша за іншу, а живе у них зо дві дюжини люду. Усі, як один, позаплемінні, невибагливі та вдоволені зі свого маленького життя.

Помічаю фігуру Жлі в кінці того, що могло би називатися головною вулицею, — вона саме простягає веретено одній із жінок. Кидаюсь услід, аж коли бачу, як на мене втупилася сивоволоса жінка з руками, виставленими в боки.

— Ранку погожого тобі, Баяго! — схиляю голову.

Вона кидає на мене оцінювальний погляд. Він здавався би неґречним від будь-кого іншого, але завдяки віку та досвіду Баяга перебуває найближче до звання голови поселення. А ще

щонайменше дві третини місцевих доводяться їй далекими нащадками чи родичами.

— Зле, коли дружина зло таїть на чоловіка. Йди й поговори з нею. — Натомість жінка киває мені на Жлю.

За зимівлю я звик до того, що нас вважають парою. За кого ще вони могли прийняти двох молодих людей, що опинилися на порозі перед самісінькими зимобурями? Мабуть, за закохану пару, що втекла від племінних батьків.

— Як накажете, — киваю Баязі. Якби не вона і її люди, ми зі Жлею згибіли би від холоду.

Під старим гнутим навісом, що прилягає до одного з будинків і виконує роль майстерні, я знаходжу Карвеса, місцевого ремісника. Він виготовляє все — від взуття до інструментів, і поруч із ним я відчуваю майже спокій, уявляю, ніби я досі у Катаклі, працюю у кузні Триборга-коваля. Чоловік вказує мені на купу брухту на столі, і я схиляюся над нею, заклавши відросле волосся за вуха.

— Давно принесли? — підіймаю щось схоже до пари заіржавілих металевих коліщаток, прикріплених до довгої осі.

Серцевир одразу уявляє, як ми могли би причепити ці коліщатка до стіни й пропустити через нього мотузку, а мотузка би... що? Допомагала відчинити двері? Ні, коліщатка відпадають, тільки-но я намагаюсь їх крутнути.

— З годину тому, — лисий бородань навіть не здіймає на мене очі, пихтячи над деревиною для нової бочки.

Другою знахідкою на столі виявляється маленька кругла коробочка, вкрита шаром бруду. Я протираю її подушечкою пальця, й з-під скла визирають дрібні символи. Цифри.

— Буде твоїй дружині подарунок на уродини, Карвесе! — гукаю ремісникові, і той зиркає мені через плече:

— Та ти що! Що воно за таке?

— Годинник. Ним відміряли час, — простягаю йому знахідку, а чоловік бере її в розкриті долоні так, мовби побачив саму епоху Сталі.

— Ох і головатий ти! — Карвес плескає мене по плечу. — А я казав Баязі, казав, щоб тебе не посилали на полювання до лісу! Пощастило нам, що ти до нас забрів!

Мені стає не по собі. Це радше нам зі Жлею пощастило. На місці Баяги я би звелів нам забиратися. Натомість під час особливо гучної зимобурі Жля своїм мелодійним голосом змогла заколисати місцевих дітей, а мені вдалося полагодити іграшку онуки Баяги, що виявилася шматком давнього механізму. Так ми й з'ясували, що ці позаплемінні насправді збирачі. Вишукують релікти минулого і використовують їх як підручні засоби — як опору для будинку чи саморобну зброю, іграшки чи елементи одягу. От тільки уміння розібратися що є що, їм бракувало, тож я зробив те, про що мріяв у Катаклі. Взявся аналізувати й ремонтувати знахідки минулого.

Мабуть, за це позаплемінні мене й терплять — чого б іще мовчали, коли я більшість часу проводжу у хаті, на самоті і в тиші? Списують моє дивацтво на талановитість, а хай що би про це не думала Жля, їй невигідно викривати правду.

— Хороший улов, — кажу по кількох годинах роботи Карвесові. — Зробимо ціпок Баязі, як вона просила. Якраз у долоні зручно лежатиме.

— То й добре... Тільки не розбирай усе за раз, нам цих знахідок має надовго вистачити, — відказує той, складаючи докупи дошки.

— Чого б це?

Поселення стоїть посеред густого лісу, який, як мені здається, виріс поверх зруйнованого вщент поселення епохи Сталі. Чим інакше пояснити те, скільки решток минулого

вони знаходять? Більше, ніж Катакла, руїни навколо якої розкидані по рівнині та відкриті всім.

— Та бачили хлоп'ята наші, що шастають лісами якісь люди. Кажуть, що племінні, але хто їх знає! — Карвес мовить поміж ударами молотка.

Я ледве стримуюся, щоб не випрямитися, страх коле серцевир:

— Племінні? Чому вони так думають?

— На конях вони були. Поки ще тримаються межі лісу, але шукають щось, напевно. Чого б то їм так далеко від своїх земель відходити? — чоловік знизує плечима.

Биття серцевиру пришвидшується. Невже племена знайшли нас? Червневий день стоїть задушливий, а від тривоги я пітнію ще дужче. Обдумую, що сказати Жлі та скільки припасів зможемо взяти з собою, не викликавши підозр у поселенців. Вони хороші люди, наша втеча від племен не повинна їх зачепити.

— Карвесе, я закінчу ціпок, якщо ти не проти. Мушу поговорити із Ж... Зією, — витираю руки об штани, аби чоловік не помітив моєї нервовості. Паскудство, ще й ледь не розкрив справжнє ім'я Жлі.

На обличчі ремісника розповзається усмішка:

— Поговори, аякже! Любощів вам треба. Слухай, що кажу, коли ми з дружиною...

Трикляте поселення, у якому всі все знають! Після кількох соковитих порад від Карвеса щоки у мене пашать, а всі позаплемінні хихикають, коли я питаю у них, де Жля, і скеровують до річки у лісі неподалік.

Саме там я її і знаходжу. Біловолоса ткаля схиляється над водою, і я розтуляю рота, аби окликнути її, аж коли дівчина різко смикає головою. Обхоплює вуха руками й скрикує.

Я роззираюсь, але навколо нікого, і серцевир її теж спить — дівчина говорить сама до себе.

Тихцем задкую, поки не зникну з поля зору Жлі. Вона не хотітиме, аби я знав, що її знову турбують голоси. Вона так дратувалася, коли я вперше помітив їх по втечі з Катакли! Тепер ми вже дозволяємо одне одному зберігати наші післяплемінні таємниці без жодних запитань. Але вони також стали між нами стіною. Коли спадає ніч і Жля повертається до нашої хатини, я питаю:

— Як твій день?

Ця фраза не могла би звучати ще більш по-дурному. Жля ховає обличчя за горням, яким зачерпує воду у відрі збоку.

— Важкий, — зрештою відповідає вона й умощується поруч зі мною на лежаку.

Як завжди, я одразу відчуваю себе надто масивним та незграбним. Та й лежак вузький — якщо обоє розпластаємось на спині, плечі торкатимуться, тож натомість я повертаюся на бік, притиснувшись спиною до стіни.

Жля, незмінна мерзлячка навіть у квітні, вкривається покривалом і заплющує очі. У такі моменти вона схожа на себе до Святої війни — напруга між брів сходить, кутики рота підіймаються. Риси обличчя стають бездоганно пропорційними — саме тому я вперше й звернув на неї увагу, ще під час нашого навчання ткацтва. Вона здавалася майже автоматоном, позбавлена будь-яких неточностей людської краси.

— Жле?

— М-м-м?

— Карвес каже, що на околицях лісу були люди. Думає, що племінні.

Дівчина розплющує очі:

— Коли то було?